

1931 жыл аятынын 15 күнүттөн тахсар	№ 59 (4171)	1972 жыл. Ыам ылын 16 күнө ОПТУОРУННЬУК	Сыаната 2 хорчы
--	-------------	---	--------------------

(Бүтүүтүн 2 стр. нөр)

Н. СИДОРОВ.

Билигин бу бастыг предприятиебизе СССР тэриллэбитэ 50 сыла туолуутун чизингэр социалистическай куоталаһы тэнийдэ. Кэрэ-балло юбилейы корсэ сыллаабы билааннары аһарга төлөрөгө, соруудабы таһынан 80 сылыһынча квадратнай метр декоративнай пластигы өмөрүргө быһаарыннылар.

Хиймэгээр таллаа дэвсгэлтэй
араксиспат. Сыл сагаланмаг
тан нэнтэн бэлэн гайхлан 30
туйлынча нээдратнай мотр
пластик тизийнээ.

Снимок: пресовщик Е. Г.
Гостева текстолитовой турбалазы
модер.

II. Федотов фотот.
ССТА фотехроникате.

ингидэр опытырын хэмжээг, сурдатан испийнхит. Дэлгивэн, итгэн хойуудалбахаа оигорон өнөрбөт эбитэ буоллар, длон бэ- йэлэрин үлэлэрин түмүгүн кө- мөсэр сымалынаан хөрүөз, кыа- ал манк сайа резермэлэри булар- га уонна бастыгынар опыттарын туһанарта кыһамыах этилэр. Бу итэрэс билиги оройуонунут партия- ный тэриитэлэлэрингэр бэриллэр- гэр хөрнөтэ баар дүгэтэххэ а- ндыс буолуу сүтүт.

Советский профессор XV
сестарлар СССР КК Генераль-
ный секретаря Л. Н. Брежнев
кусталаймыны тарийлы бонну-
руостарын тийрийдик аттэ: «Хас
биирдии предприятиега, хас
биирдин коллективна ич хайдах
үлэиирин үчүтэйдик ойлалар-
рин курдук, хас биирдин ийиини
үтүөтүмүн-өкүтүмүн сыманалып-
ларын курдук быһыыны-майгы-
ны, общественной айу-санааны
үөскэтэр эмиз өлүс улахан суол-
талаах». Дьэ атыһык быһыыны-
майгыны үөскэтэр инициатива
үчүтэйдик үлэтин, достойнайдык
тутта-халта сыдыар дьоннору
коллективна бари кизиктик бе-
лэлэрин, ытыктыылларын, сым-
налыылларын курдук гына тут-

Райсовет исполкомун уюуары-
таах муниһалар «Ходуһаны уюу-
на мөчирөөти туһарына иһэн-
һайдаах быһаанын толоруу туру-
гун туһуна» Мууудай кинизэ-
һин Советын исполкомун пред-
седателе тиб. Пермяков А. Д.
отчуоттаата.

Биийнхэн кулуун тутарга ОЗЭН райкомун бөөрөтүн уонна рай-
вет исполкомун халбыһахталх
муһаахтара оройуонга сүдү
аһаҕытын баһатын бөөрөтүүхтэ
хулуһана уонна иэчиркөм тү-
сарар үлэни күүһүрдэр слядтан
ыһкы ыйдах охсууһах үлэни
бэллэһбитэ.

Бадниин алтнан кэлхон партизай тэрилтэтэ бэрхбылдан иланэ уонна нэһилиэк Селотын исполкомун хытта сүбэлэһэн баран, партизм муһуһаар бу бөлүлүүрү аһал-минна дүүтэ элэстэтэр. Оһно кэпкэ эһин дэ-

**Көрдөрөн агитацияны көрүү
түмүктэрэ уонна инники соруктар**

судай игобуулам кордурот агитацин средстванын тронгандалымр нэлэ.

Бийиги оройгоошмуудад нэг-
лэднэснэ ордуу мөхтөх бэл-
хыаннэа фермалар уонна тэр-
тэлэр кыһал мушнуктарын-
та, мастерскойдарга, сыматара бэл-
хыаннэа, фермалар, сыматар
мастерскойдар, хонгуулааи отуу-
лар бу материалнай бийиги
огоруулар, үлэбиттар үлэниир,
биримэлэрин үкүүи атаарар
мнэстэлэрэ бууааллар. Манча-
хаг бирдини манынхыаг мыр
мнэстэтигэр, рабочай станогай
күннэ, мйга тоһонү огоруулаа-
и уонна огоруута күннэа кэ-
төн нэарин халаччиймхалаччы-
аа кыаллаабат. Манчыаа огоруу-
га бары партийнай тэрнэтэлэрин
соруу түрүүлаах. 1972 сый-
аһиннэа республика үрдүнэ бары
фермалар, тэрнэтэлэр кыһал
мушнуктарын көрүү мнэа-
лаахаллаах. Бу хөрөприятнэа
үрдүү бэлэмнэах көрүүтэ үлэ
билдигиннэа мнэаааахаллаах.

Усүһүнэн, билиги оройомхуу үтүс партияһый тармактарыгар итинэнэ хаһыаттары араа көрүөчүрэ адыаһын мөлтөхтүк үтүлүннэлэр. Бу билиуруоска сорох оройуоннар одус туһаарайдык, үлөрө-хамнаһа туһалаах буоларгына хаһыаты туһаналыр эбит. Хаһыа барытыгар арыттылыр, дьэсепитилинэни ырдатыннар, бар, производствона барыгы оңорор, үлөрө бөрүстүүлүүр, дьонго куһаҕанык сыйыһыһынар дьонор биригдистии да буоллар бааллар. Итинэнэ хаһыаттара, ордук сатирическэй хаһыаттар, комсомольскэй прожектор, бөрөй диктонар уо. д. а. үтүс үлэни ыһтыахтаахтун.

Онон нийнхэнтэн баян нарийн-
най, комсомольский, профсоюз-
най уонга советский тэрийэтээр
сөрүктэринэн итгэнэ хайматын
үлэттээр доруулах сүөлэни
бизэри уонга системалартын
үлэлээниин халччынна бу-
луохтох. Хас биирдэн партий-
най тэрийтэ итгэнэ хайматын

оройуунаадыг хөрүү буакурсу-
гар бидийгнэтгэн дьобуунаахтыг
бэлэмизнэх тустал.

Бийиги өрйүжүмүт кордорон агитацияда республикага бийлэни мнэстэни ылымата бийигинин ийиниктин бу бийиуруосна асөө эминатинизэтэхтик сыһаанынд-бардытылар абэббинэстипра туул-сайын туһунан бары партиянай тэрмилэлэр бийэлэрингэр инитэуэх түмүтүт аһостуох түстээхтэр, Политическай-интэр үлэ өлөхүө биэр сэмэй бийирэмчүт, диктоу-тинийитиниз форматинаан кордорон агитация буолара сарбада туох.

Тунуук эрбийн үзэнтэ-
рэ партия XXIV съезин истори-
ческий уурдахтарын олоххо кил-
ларинга уоһна икки бибидейдала
смы үлэбэ-хамнаска ситийин-
дэхүх түмүктүүлэрэтэр ылы-
нылаһыт социалистическай
абстракттаһаһаар уоһна бы-
лааннар туулуударыгар көрдөрөн
агитация үзэнтэтэри түмэ тар-
ды модун средствотанан буолар
аналын ситийиндэххэ толору
рутан эрбэһит.

мэгс бэлдэнэнийг хүтээх, тейлс
көйи-сүлхүүг тахсмахталаа бэл-
дэвчлэнэ. Министэрийгэр бэл-
тсөөд, снэрдийг кэрдэлхэн та-
хилалыг тах.

Мугудай нийслэлийн Советын
исполкомуа председателэ Перм-
ков Д. Д. хөдүмэнэ түсэрийн
икки ыйдаах бызаллын тосоруу-
га бятаарбытын илэн исполком
нытаанах ыйыы онгодо. Ону
тэнгэ бу үлэра нийслэлэ Советын
исполкома эриммнэх тэрий-
массабай дэналлары ыларсаг
орудахтанын. Нийслэлэ Советын
исполкома бэйэтин нийлмэг-
нээри государственнай та-
рияталэр күүстэрин хөдүмэнэ
үөһи маччирэги түсэрийн
кыайан туһаматагыи үөһи
бу үлэра кохкоз саалатата ба-
таарбытыгэр соптоох прдэблэн,
хонтуруолу одоһтооботуви ыла-
хал шталаһиан алыһыныа.

Официальный ответ

ТЭРИЙЭР ҮЛЭ МӨЛТӨӨБҮТ

халлаар бэлэнхөн, ол сүнийүнэн үдэ - билаваа ошбуллубут. Холхонка «Сельхозтехника» отделенийн күүһүнэн 230 гектар сиргэ дууца астараллыбыт, 740 гектар хөдүбэ сиргэр имперальнай уобурдуу килараллыбыт, 650 гектар хөдүбэ уонча нэччирэн сиргэр ортоһуи мытыллыбыт.

1 №-дөх биргээдэрэ—Төлөй
Дирингэр бүтэй миним сорготуул-
калзааны уонна отохтору ыргас-
таанын сардалаачыт. Бэлиин,
нам ийин 6 күнүгэр, бу боһуу-
рууска нэһилиэк Советын ис-
полкома сайынгыча үлээни
нытыгыга эбин дьаһалхара бэ-
дистээбүт.

Од изгледот райска ет неоподрама

хөдөөлөх тунсарым үлэрин иккн мйдаах бйлаанын толоруу туга Мугудай нйилэтар длаа мототун бйлаатата. Ол курдук 2000 гектарга ортоонун мнмал-дмактаага 650 гектарынан эр толоруулубут. Нуотараа орто-лукча бйр кидин булан тух да тарилга, ала-тнчага суох со-ротхуу мнмт сатаабытар. Бу-ранны утары охсруууга куттун-кнэх үлэ бйрбтэх. Аччанын мч-тэини эннэ сабаллаа илн. Ууну тутар 2 бйр бйлаанка-лаанык да оромун мнмтала-бтэх.

Осоголбо бүтэй өгөгдүүтүгэр
нэлэр өтүүгэр ялалаллахнах
сүбүүтүнхүктүгэр эрэнхлэр.
Бүн бүсүнтэ дээрн бү хэллэ тодо

Саха АССР 50 сыла туолуутугар

Чурапчы ¹⁹⁸⁵⁻⁸⁶ П. ПОПОВ
И ДЬЯЧКОВСКОЙ
бастакы комсомольской
ячейкатын секретара

(Иннин хайхат 58 №-гэр көр).

Николай Дьячковский — адам Василий, Никифор Миронов — адам Роман дәстүрләр уюматтар. Түрөттөр суруйла кыбыта. Оссө ким кинирар баралакыи кыбыта. Оболор түрү-чүрү: Н. Ортоюков, П. Бедяев, Д. Фомин, Д. Дьячковский, С. Собакин, П. Кононов, П. Яковлев, П. Мочомарев, Г. Владимиров, Г. Бедяев, В. Чекалов, П. Чекалов — барыта 14 киди кинирбиттөрө. Башкомандейскый тейка секретарынан Н. В. Дьячковский, кикис секретарынан Н. Миронов, бюро чилиннннннннн Д. Дьячковский талыла кыбыттар.

Чуураана чугаааран, салинэн бурхатан
Чуулчы чарангар эдэр уул нэлбитэ,
Оскуела дэнэтигэр ыччаты ыныран
Ол сүүрбэ сыллаахха муниахтаан барбыта.

Номсомол,
Номсомол

Дизн тылы аан бастаан сагалзаан санаарта.

1920 оны ахсынныг 4 урлагч "Сурдны" төрлөг төрлийнбөгөөд
өл культурний-сүрдатар төрлөг төрлийнбөгөөд
21 оны олуунныг ил төрлөг 50-тай талса чин
ннээх бугалбуга. Онтон үгүстара комсомолецтар

этнэлэр. Гиннэлэр улахан культурнай-сүрдэлэр үлэни
амынытара, үөрбөс суохтары үөрэтэллэрэ, ыччат
педиаэзия ытталлара. 1921 с. муус үстэргэ на-
роднай дыах тэриллэбитэ. Көмсомолцтар тэрийиннэл-
ринан К. Д. Уинисайга амаллах литературнай
бичэри тэрийэллэр. А. П. Чехов ысэатын оонньоон
сөрдөрөллөр. Аабар боллелити партия подитикатын
балаалар минтинээр, муунаахтар буоаллар. Көмсо-
молцтар эти үлэлэрин сэбээрэн «Ленский коммунар»
хаһмакка ыстатыйа бичээттэмнито.

Ревком хытар бари дэбалларыгар комсомол олод кыттылылары күүхүрэн иһэр. Ол курдук 1921 с. 1 Май айааһынныгар Н. В. Дьячковскай төрөөбүт ийилингэр Сылагыга тахсан комсомол дэтиттэ уоттаах-төлөнөөх эбэрдэ тым эппитэ. Ити савас оһуола комсомольскай ичейиктэн чилиингэра Чурагыга бастыа воскресны ыһыһытара. Коммунистна, ревкомонетара кытта биһргэ саваскы хонну үлэтигар кыттыбытара. Барыта 50 буут саваскы, 1 буут хортунуһуу ыһыһытара. Оһоһор да, улаахтар да үөрүүхтэрин аһатыгар ити сыл орто үүнүһү хожуйбуттара. Оһон сирдэрин үлэһинит дэаһыһаар, аһаһыһаар бу бастагы хожбодон үлэһинит түмүтүн үлэһинит аһаһыһытара. Ити үлэһэргэ биһр төрөйбүһүнэн, активнай кыттыһыһаар Н. В. Дьячковскай итэ.

Ити күчүн комбинаторской ячейка чагнарда 5х-
сара 35 катарда тийибити.

Саяа Майский улуунугар үдүт баянда калыт су-
рада минималдык. Сотору окуула сабылалыкта.
Итинэн сибээстөөн суорангы-тоолуу сунар убайа
Пиколойы ыгыртарап ылыкта. Нөһүлүк байдарык

огюү-батара сайгаран, кум-хам тутан Сыманга өскүрданы астарбыт сага өскүрүдэ түтүүтүн сэгэлэ-
быт ийгенком председателэ. Егор Константинович
Дьячковский Николайга: «Ча, дөрөөр, аны эи улахан
кыһигин, оюн ойдоон ийит. Манна баанда кэлэр
күннээх буоллагына Сыман баайдара минтин тыһы-
наах хааларыахтара суога. Улууе муһуһаар хаба-
рыһсабыт баайдарым Чурапчыга да бааллара чакчы.
Онон эи мин өдөрлөрбүн ииткөх туестааххын. Мин
туох-хаанык буолуохпар дьэри дьэбэр өдөр.» — дьэ-
бытэ.

Сотору Чурагчыны түрү баалдалар байыныктаа-
бытара. Николайны тутан киллербиттара. Жаринсом,
Улукон бандымыттар көмөмд. жечикатын дымала-
тын көрдөн дийдүйбөттара. Бир күн хаайымылаах-
тары -10-тан тахса кишини сугулаан дьуз таһытар
идьаллар. Канитон Максимов дьен кулубаны (улук
бандымыттарга күрөөштин ийин) кыһа агарээтэ
Чурагчытан чугуйарыгар ытан барбыттар. Ону хос-
тос иккистээ көмөр куттүрдан минтинин аһаллар.
Жеңөөй арайыкка малымына ахтараллар. Ити
көңүттөн бу доруонтаах киһиэхэ умса-гөмө анныа-
лыһа хаайымылаахтары туох да хара суох саа ма-
һынан үстү кырбыаллар. Онтон хаайымыларыгар үү-
рээлэр. Бир эдэр киһи хаанынан едлани-сигилин
доторо халыгар ыйластыбытын төптөөкөйдөөн ыла-
ла минни дийки дьулдуруйа сатыыр. Ити Николай
Дьачкыскай.

— Хайн, доброд, арыныңа буюулуңуңкуе эне?

(Бүтүүтэ бэчээтэни)

ССРС ДОРУОТТАРЫН ВЫРААТТЫЫ КЭРТЭННЭРИТЭР

ВИИЭХЭ ЫАЛДЫТТЫЫР

ССКП Томпотообу райкомун уонна үлэһиттэр депутаттарын оройуоннааһы советын органа

Таатта, Оймонгоон уонна Дьаа-ны иһин ардыларынан олохтор табынан иитэр эбэрээр урут көлө сымдааһар ээ. Билигин Томпо оройуонун совхозтара таба иитини ээргэ ынах сүө-хүү, сыгыны, сибинилээн, кырамахтаах хара савылы уон-на көтөрү иитини дьарыкта-налар. Хортунуу уонна оро-руот аһын ыһыкта сыһын ах-сын көтөһүлээн иһэр.

Билигин оройуонмутугар чөх-хостонор, олохтоох промыш-ленность уонна тутуу пред-приятиялара сайдаһар.

Томпо иһиктэ өссө көрө. Оройуон Саха сирин эрэ буол-бакка дойду хотугулуу-һаа биэр бөдөҥ промышленнай иһи-кэ буолар өскүлүлээх. Геолог-тар дьулуурдаах уонна кыһам-нылаах үлэлэринэн Нейдан-скайга кыһыл көмүс баай сап-наһа арыллыһа.

Ити хайаларга билигин Ней-данскай дьэи бөдөҥ бөһүөлөк үүнэн табыста. Бөһүөлүккэ элек-тростанция, оскуола, оҥо саа, цулуун, остолобуой, оромуон-нүүр-механической кэмпиане уонна да атыттар бааллар. Ге-ологтарга анаан 4000 квадрат-най метртэн өрдүктээх нэ-пэһээх олохтор дьаһалар тутулу-нулар. Манна сотору көмүһүн горнай-обогатительнай комби-нат тутулуора.

Дьабырыкы хайа горниктара байлэрин кыһымылаах үлэлэри-

Томпо оройуонун инникитэ

Е. Кычкин, ССКП Томпотообу райкомун бастагы секретара

Билигин ахсыс сыллаах билаа-ны 1970 сыл сатыыны 7 күнү-сэр төлөрбүттэр. Дойдуга 70 тыһыынча тоһоно чөгү былаан-на таһынан биэрбиттэр. Биэр-ра-бачай ийгэ ортотунан хосто-бут чөгү дойдун орто өрдөрүү-түтүн икки төгүл көрүнгөсүл-лээх.

Саха ытыллыыга чөгү хосто-һун тооту үрдэттилээх. 1975 сыллаахха 400 тыһыынча тоһо-ноҥо тирдэллээх. Билигин чо-гу аһаас сиртэн хостоһун са-даланын 1973—78 сыллардаах-ха сылга 500 тыһыынча тоһо-ноҥо хостуур кыахтаах сап-нахта тутулуора.

«Якутэнерго» управление ми-нистратын оройуон энергетик систематын тутуу бөһүөлүккэ-га кыһаарылаан эрэр. Барытти-киллэриллэр үп сүтүтүр «Ор-бита» телестанция тутула ту-рар.

Оройуон иһинэ Хаандыга географическай усулуобуйата табыгастааһынан республика суолун бөдөҥ иһинэн буолар күүтүлэр. ССРС Якутскарын Академиятын Сибирскай оу-делениетын Саха сиринэҥи филиалын экономика оудела республика уонна Магаданскай уобалас хотугулуу-һаа оройуон-

нарытар билигин уу суолунан эбэрээр таһаары Хаандыга-ныя автотранспортынан таһар экономикай барытааһында-лаастаа. Ой иһин Хаандыга билигин өрүс портун үтүүү са-далына.

Оройуон иһинэ Хаандыга улаа-ккээн, түбөһүн иһэр. Ыһык үтү-күлүн, ыһаа дьаһаларын уотун помыллыыга дьаһалар үлэри кыһаарылыһа.

Билигин Адаммыт иһэр маһа-ны баай. Иһин тутуутун иһын хотугулуу-һаа оройуоннарга-ытта туһааналлар.

хаһаайыстыбатын уотун сого-туоһунан үлэһиттэр проф-союзун Иһин Комитетин көбө-рүлэ сыллар Кыһыл Знаме-ларынан наһааадалыһа.

Бу улахан сүтүһүннэртэ оро-һун бастык үлэһиттэр уонна побатордарын өлөһүр улааһа. Иһиннэр ортолорутар Герой Ф. Охлопков аатынан совхоз бас-тык табы көрөөчүтэ, Октябрь-скай Революция орденнээх Н. Е. Погодаев, Ленин уонна «Возрождение» орденнэр кави-аларда кыһымыс А. Н. Харби-далова, Ула Кыһыл Знамыта

орден кавалера Аалынах-Уун комплекснай экспедициятын бу-ровой мастара Л. Ф. Телюкин, Дьабырыкы хайа ыһаа ыһаа-һунан дьаһа таһаарыһа мастара Ленин орденнэр кави-алера Н. В. Иванов, а. с. а. баа-лар.

Билигин оройуонмут үлэһиттэ-ра ССРС XXIV сьезин уу-раахтарынан өрө күүрдүлэн, ССРС уонна Саха АССР тэри-либиттэрэ 50 сылларын досто-пайдын көрсөр иһин социали-стическай куоталыһыны иһи-нин тэһиттэр.

Томпо оройуонун таба иитэччи-лэрин ортолорун коммунист

Сыһааралар уонна чахчылар

★ Томпо оройуон 1931 сыллаахха ман иһин 20 күнүтэр кэһа улуустар биэ-ныты иһиниһаарына хэ-бэи тэрилибитэ.

★ 1931 сылтан 1935 сылга дьэи сэттэ бул-промыш-той таһаарыһа тэрилибитэ, онно биэрдиһаа ыла 75 баарыһаа эрэ кыһаарыһа.

★ 1961 сыллаахха үс бө-дөһүбүт кыһаары билаа-рыгар «Томпо» совхоз тэри-либитэ. 1968 сыллаахтан сов-хоз Советскай Союз Геройун Ф. Охлопков аатын сүтэр.

★ Уон сыл устатыгар сов-хоз үрдүк рентабельностоо хаһаайыстыба буолла. Үүтү өтөрү 1,5 төгүл, эт 2 төгүл-кэ чугаһы үрдэттиһа. 1962 сыллаахха совхоз 1274 тыһыынча солкуобай нечот-тоох эбит буоллаһына, 1971 сыллаахха 897,2 тыһыынча солкуобай ыһаас бары кы-лэрдэ.

ТАБА ИИТЭЭЧЧИЛЭР ИС КЫАХТАРЫ АРЫАЛЛАР

Советскай Союз Геройа Ф. Охлопков аатынан совхоз бастаан тэриллибиттэн 1955 сыллаахха дьэи государствен-скай табатын этэ 20—25 бы-рыһыан эрэ үрдүн уойуулаа-һын барара. Итиннин түмүн би-һигини астыннарбат этэ. Ой иһин аналлаах уотун үрдэри тэриһэргэ былааннамыһыт. Күһүнүн биһиги уотуллар та-ба аһылыктаах күдүлэргэ ту-лары аһылыктаах күдүлэргэ та-бабыт. Итинник көрүчү табалар уойууларыгар улахан туһаанал-

лааһа. Ой маннитартан кө-төр: 1967 сыллаахха государ-ствога туттарбыт 613 табаттан 51,9 бырыһыана үрдүн уойуу-лаахха, 35,6 бырыһыана орто уонна 12,5 бырыһыана өргөнү аһынан уойуулаахха аһыла-мыта. Биэр таба орто ыйаһына 90 килограмм буолбута. Ити на-мыһах көрдөрүү этэ. Ой иһин кэһин сылларга балаһа ыйы-санатыгар, өлөрүөх иһиннэ та-ба үөрүн иһин бөлөххө хайыта-быт. Таба үөрэ аһыах буолла-

һына холкутук иһиннэр уонна түргэнник уойар. Итинник ны-манан тохсус пятилетка баста-һы сыһаар маннын түмүгү сити-һибит: государственскай туттары-лыбыт 774 табаттан 98,5 быры-һыана үрдүн уойуулаахха, 1,5 бырыһыана орто уойуулаахха аһыланна. Биэр таба орто ыйа-һына 96,7 килограммга тэһнээтэ. Уотуллар табаларга күрүнү уонна хааччагы тутар олус ту-һааналар. Биһиги биригээдэ ахсыс пятилетка нэһин үс сыл-

ларыгар 20 километро усталаах күрүнү тутта. 1971 сыллаахха биһиги 10-нуу километр уста-лаах иһин күрүнү туттубут. Ити күрүнүлэр таба аһылыгын дьиникэй табалар тэһиннэрин таһаарбат, табалар сүлүттэр уонна таба иитэччилэр үлэ-рэ чэппир.

Ф. СТОРОЖЕВ, таба иитэр иһис биригээ-дэ биригээдэ, таба иитини бастыһаарын республикааһы сэтүн кыһаарыһа.

Петр Егорович Погодаев иһин кыһык биллэр. Иһин ССРС XXIV сьезин иһинэ Саха уобаласкааһы XXVIII партийнай конференция делегатынан сол-домбыта.

Ахсыс пятилетки түмүгүн биллиһээге таба иитэччи Н. Е. Погодаев Октябрьскай Революция орденнэри наһаа-далаһа. Иһин биллэри 7 №-дээх иһаада биригээдэриһа үлэһир.

СНИМКА: Н. Е. Погодаев уотулларынан иһаа таба иитэч-чилэр биригээдэриһа.

Н. СМОЛЯНОВ фотота.

Хаандыга бөһүөлэгэ үүнэр уонна тунсар.

В. ФИЛАТОВ фотота.

УКРАИНСКОЙ ССР. Сума чугаһынаары Юмакова салинныз
Культуратын диниэтгэр погра-
ничнай келхостер самодетель-
най артистарын фестиваллара
булан ааста. Келхот сценатыгар
нууччалыы, украиналыы ыры-
лар димэрэйдилэр. Бу быралты-
ннык ССРС тариллибита 50 сыла
туолуутугар аманна.

Снимокка: самодетельный артистар—нууччалар уенка уурганнартар—«Кэтит-кизи Ийэ дойдум» дизи ырыаны талараллар.

0. Сила фотога

CCTA фотокристалла.

ПАСПОРТНАЙ РЕЖИМ

ДННЗЗР.

Паспорт туһунан бэлэһиннээн 35, 37 пуннарынан көрсөдөннөр уонна пропискага эппиэттэх биирдик дьэни ба: билээтти гражданнар пропскаата суох уонна болдьоо аасыт паспорттарынан олоруу нһин административнай миэрэнэн 10 солкубайынан, өттөн киин сирдэгэ 20 солкубайынан метараппытаналлар. Паспорт туһунан бэлэһиннээннэ билэ-билэ суруйар паспорт суох олорорго көмүлэ-мэт миэстэбэ олоруу нһин уонна урут прописка нһин административнай миэрэнэн икки төгүл тардыллыбыт гражданнар үһүс төгүл түбэһиндэригэр РСФСР УК 198 ыстатылбатынан холубуй эппиэттэниэскэ тардылаллар.

Гражданнар пропискада эр-бун кишинигер үс, тыа сүрдэтигэр сэтте хонук иһинан түрүүс түстээхтэр. Тыа сүрдэтигэр нэ-һилинэк Советтар пропискала-наллар үөһө домоовой киингэтигэр киирэллэр. Пропискага үөһө домоовой киингэтигэр түөх олохтоочулар бэрт түргэниин прописка-ланнаахтаахтар.

Оройгоо тарилталарыгара кол хозтарга, совхозка атын сур дэртэн дьонну дуутабырдабан үлэ-рэ аралаллар уонна бистах кэлэ-бара смаллар дьонну үлэрэ-ылаллар. Кинилэр өртөлүрүгара урут араас изар бууруйдуу оҕорбут, сууттамыт, оһуобой паспортунай режимтэ килэрил-

либит, күрөң сымдар дөңсөө түбөнөллөр. Үнсүн көргөткөнтөн, оболорун быраан алычу төлүүртөн эбөтөр тэрмилээртөн, көдхөзартан, соңхотла хартыны ыдан снел бйран күрөң сым-
дзаччылаа, баау бөдөнччылаа.

Үгүстэн ардынхолодбуру
араллахха, аралс хаймсахан
кордообун тунуустеригар сан-
энидетаидинтан Н. И. Хайчен-
ко, Ленин аатынан колхонтан
Н. М. Дьяковской, тууу гучас-
тагыттан Ю. С. Ломачин, Эразим
Эристин аатынан колхонтан
Ф. А. Фаттахов, «Мехколхоз-
стройтан» С. Н. Задорский,
ДЭУ-тан В. А. Киселев уо. д. а.
барэбирэнтэн бугауунулар.

Колхозтар, совхоз, отделение-
ларын уонна сорох тэрилтэлэр
салайааччылары паспортнай ре-
жим куруубайдык көһөн тү-
раһнар, наемнай үлэһиттэр лич-
ней докумуоннарын хомууһун
ылан баран сөйфөлэргэ хатан-
ыттарыар түбэлтэлэрин таһаа-
раллар. Оттон инструкция ээ-
ринэн паспорт дини бу көһөн
гражданствотын туоһулуур лич-
ней докумуон буолар, ону быһаар
представителлэриггэн ураты ким
да тутан ылар быраабы суох.
Нөһүлэнэтэр Советтарга кинестэр
кэлбит наемнай үлэһиттэри ба-
йымаһый үчүөккэ ылаах уонна
пропискалаах тустаннар. Про-
пискалаабыт баһыһаһарын
паспортнай остуолга көдүлүмэ-
үс төгүз ыһаахтаахтар. Ити

булгуччулархтык тоолорудуулах-
тык

Илнийгэн тэрийгээр сал-
благчид, колхозтар Иредсэт-
тэдэр, сохон доржилт,
нахнай үлэнтэри байнгина
уонна паспортнай учуокта ту-
руоран эрэ баран үлэвэ дууга-
бурданах тустахтар, паспор-
тпрописка суох дөшнору үлэ-
млын таахыра суохтахтар
Фсготун ону толорбот буюу ту-
болтэтигэр паспордтар тустаа-
наа бэлэилэһэ 34 лууну
этинтэни хылаанах админис-
тративнай илэрээ, метараанс
таахылаахтар.

Пройуон хабар территорияларга үзэлэн кэлбт геодическай уонна топографическай геодическай экспедициялар салайааччылар уонна үзэллэтэр бирикээннэй үчүөккэ туралар, берабэркэлэнэлэр, төһө көмгө кэлбттэрин, чөлчү аатырыстарын билиһиннэрэллэр. Күннэлэр ССРС Тутуутун чатырыааһын промышленноһын министри уонна ССРС ИДьа министри 1968 с. 583-395 № дээх бирикээстэрин ытталлахты тутуһуохтаахтар, бирикээһи билсэбттэрингэр илин баттыахтаахтаахтар.

Оройуон гостиницатыгар коммунистическаа уопһа атын быһах сүлдэһэр гражданаарга иккөөрт режымнн олорхо кыллэрин туһунан РСФСР ИДМ 1962 олуһуну ый 1 күнүсээр 60 №-дээх бирикээһа кытаарах тик тутуһулууохтаах. Биһиэх кэбэт дьоннору пропоскалаһаһын бириэмэтигэр өтөһүдүбө.

ЭЛЕКТРОЭНЕРГИЯНЫ ТУХАНЫНЫ БЭРЭЭДЭНТИЭХХЭ

Билиги оройуонга оройуоннар икки ардыларынаагы дизельнай автоматическай электростанция (ДАО) үлүсү кириэриттэн ыла кыһылчэннэ электрэнергиянан туһаныыта биллэркөтө түбүстэ. Ону кытта төхүсүс патшалык бастагы сылыгар өрөхүмүлүнэй электрэнергияны туттуу биллэрдик үлээттэ. Биллэн турар, энергетика сайдыыта өрөмүсүлүбүтэ, ыла хаһалыысыбыта, култура уонна одох-дьаһах сайдыытын кытта ыкса сибээстэх.

Чурапчы оройуна ДАЭС үлөдө киририэбэттэн мала 1,2 мөлүйүүн киловатт-чаа электр энергияны тутуона. Маны дараага эттэххэ, 1934 сылга Саха сирэ бүтүнүттэ 4,8 мөлүйүүн кат-сааны электрөн таһаарыыта бидлэр.

ДАЗС билигчн оройуон үс колхоһун уонна сонхоһун, ону тэнэ ыаллым Алексеевскай оройуон сорох өттүн хабыр. Быһыл ыаллым Алексеевскай оройуонуу электро-сетть динитынан бүтүрүүү хабыгы холонуу өнүгүлүгү-дэ. Билигчн түрүгүнэн, үр-дүк күүтүүлээх электроти-ня 400 кВ тийдэ. Подстан-циялар сеттэрэ эмиэ эбиллэ-э. Быһылгы сөбүлгө ма-лах улахан үлэ ытыллар, үс уугурдаагы мехколони-а Күөл уонна Одьулуун-скайларыгар сага диниты-ны саргыа сакалаагы.

Быха холуйан аарымыан, балитын биһиги оройуонмут 2 тыһ. тахса кидоватт-чаат электросергияны күүһүгү, кыһынгы камга туттар. Аһа оройуонга теленизор калар, Оһон сибээстээн электросергияны туттуу өссө улаатпаара, Маһтан көстөрүн сурдук, оройуону электрофикациялаһын тэтиэ бирайыактамыт уонна дыһынаах кыһын-күүһүн аһара түһэр. ЭЭЭН' коллективны иһингэр бу өссө улааһын соруустары түрүтэр. Электростанция үлэһиттэрэ элбэх үлэни көрүстүлэр. Маһыаха оройуон сорох бөлөһ таргиттэлэрин саллаааччылар биһиги үлэбитигэр бөчүмүһүлүк көмөү аһарбуттарын мыйар калар. Биһиги орауу оройуоннааһы прэмкомбинат саллаааччыларыгар П. Г. Кириллингэ, И. И. Агласовка, «Сельхозтехника» оройуоннааһы отделениетин инженеригэр М. Н. Посельскийга, Субуруускай аатынан сөһөх директоругар В. К. Жебгангга маһтанабыт.

Бийнги үзэблэйнгэр билэгн
дагын үгс яарахаттар бэл-
лэрын, нэвдлэйнгэр-
тэй үйна предпринималтан,
үргэжүүлэлтан корхон
сөрх модьууларга тэ-
түхшүүтүн багарабыт. Хүр-
кү өтүгэр бийнги элекро-
станциябыт бүхгазиртан
дылалта сатабайнын нэл-
дүүлэлтэйн элекро-үгү

туттуу ийни төлөбүрү колдонуу маанай мыйзамдар туруу-таба. Үгүс тарилталарга смет 4-6 ый буула-буула ыгытылара. Ошон туһанан ардыгар сорох тарилталар электрөөсеринга харачыны уһунуук төлөбөт чакчылар тахсара. Оттон сорох бир-диннээн маллар 2-3 сакы буула төлөбөт түбүлтарар эмиз бзара. Онуола эйи өрөйуон кинилар уонна бе-һуөлөктөргө тардылыыбат электрелиния көрдөбүгө эппиттэбөт буулаи энергия сеткэ бөйөтинэр 8-10 быры-һыан сүтэрэ. Итилэр түчүктэригэр 1 көт-чааи электр-онергия себестоялоһа 7,4 харчыга тнийбита.

Ити барьста бирдиклээн дьон уонна тэрилтэлэр түһалыт электротэргингэ тутта төлөрүүн киллэрэн иһэтэригэ уонна электротэргини туттуу туһунан уопай бэланыанналары уонна быраабылалары төлөрөөтөн табыста дииргэ тийбэлэр. Народнай хонтуруөл арайуоннаагы комитетин бары предприятисаларга уонна малларга сэтчактары туруоруу туһунан хас да сылаадыта ылыммыт быһаарымыта билигин даҕаны сир ахсын олохтоо илгитин мааниа мыйар илдьэ. Дьэ ол иһин ДАЭС администратсията пачилизирьваа уонна государственнай тэрилтэ

талэри сотору биримэ инчэн
электроэнергияны туттуун
сигналлах бары бийууруу-
тары быйларарга ДАЭО хон-
туоратыгар ытырары наада-
лаабын ахта.

[illegible]

M. ЦОР.

«Якутскэнерго» штаты
таһынан инспектора,
Е. МАКАРОВ,
электросеть старшей
мастера.

порт остуолугар суукка ийиш-
түһөрлөлөн ийилинбөт, Гостини-
цада ойуобай бэрээдэк баар бу-
ларын наадатыттан ити үөһ-
этиллибит бирикээс булгуччу-
лаахтык төлөрүлгүхтүк үөн-
кытаанахтык хостуруулланыш-
таах. Коопмунальнай предпри-
тиелар үөннэ тунсаран оңору-
комбинатын начальнига Дьэч-
ковский С. П. гостиницада ба-
ныбэстэри туоратара, бэрээдэк-
тиннэ наады.

Төрийтэлээр, колхозтар, совхоз
салайлагччылара паспорт туһуна
балаһманыны кытаанахтык ту
туһан оройуонга паспортна
режими кэһиллери таһаарбаата
рыгар уонна араас буруйдари
оһорон баран кута, күрэмэ сүл
улар дьоннору булуутта көмөн
оһороллоругар эриниллэр. Ичин
күтүн паспорт туһунаан бала
һманыны соруйан кэһиллэр
таһаары иһин тустаах буруй
даахтар кытаанах эппиэтинэс
тардыллыахтара диин сэрэти
лэр.

А. КАЖЕННИН,
паспортный остуэл начальнигз,
милиция старшей лейтенанта.

Реданторы сөлбуйзааччы
А. Г. ТУРАНТАЕВ.

**Чурапчы сельпота
ҮЛЭНИТТЭРГЭ НААДЫЙАР:**
продавецтарга, трактористтар-
га, шофердарга, 4 киһилээх
мае нэрдээччилэр биригээлэ-
лэрингэр, онтон да атын үлэ-
лэргэ. Үлэ усулуобуйатын
туһунан үлэ чааһыгар сельпо
администрациятын кытары
нэрсэтэххэ сөл.

БИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700, Чурапчы с. Карл
с уул. 12. ТЕЛЕФОННАРВЫТ: редактор—9-13-95, отделлар—9-14-95,
—9-15-05.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и райсовета депутатов трудящихся Якутской АССР